

er et system, der hedder efterløn, og at man kan trappe ned i en periode, hvor der så åbenbart ikke er brug for folk?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Jeg tror, hr. Bjarne Laustsens præmis er forkert. Der har været en lang række undersøgelser, som viser, at den ældre altså ikke er mere udsat for at blive arbejdsløs, end en yngre person er.

Det korrekte er, at hvis man er ældre og bliver arbejdsløs, har man en større risiko for at blive langtidsledig, men jeg synes, vi er nødt til at forholde os til en situation, som ligger nogle år ude i fremtiden.

Kl. 16.20

Det, vi gør ved efterlønnen nu, er jo ikke noget, der skal træde i kraft i morgen. Det er vi jo alle sammen fuldstændig enige om. Vi taler om at få en afklaring af den usikkerhed, der kan være omkring efterlønnens fremtid, og her er vi nødt til at se 10 eller 15 år ud i fremtiden. Derfor er vi nødt til at forholde os til, hvordan udbudet af arbejdskraft vil være til den tid. Da danskerne bliver ældre og der er flere danskere, der går på pension, bliver der altså færre i arbejdsstyrken. Det er den situation, vi er nødt til at forholde os til.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har ønsket korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Ole Sohn.

Ole Sohn (SF):

Der er ingen tvivl om, at når Velfærdskommissionen barsler med sit udspil her til efteråret, vil den komme ind på, at efterlønsordningen skal ændres, for på en eller anden måde er den blevet omdrejningspunktet for hele velfærdssamfundets fremtid, og man har fokuseret meget på, om de her 20 mia. kr., der bliver brugt til efterlønnen, kan bruges anderledes. Jeg har også set – det skal Velfærdskommissionen nu ikke lastes for – at denne her nye borgerlige tænketank, som primært består af ledere, som modtager millioner af kroner i landbrugsstøtte fra de offentlige kasser, nu siger, man skal fjerne efterlønnen, så man kan give skattelettelse. Det er jo klart, at det bliver brugt som et led i hele den politisk-ideologiske debat.

Jeg synes, det er lidt værd at tage fat i, hvad baggrunden for efterlønsordningen egentlig er. Den var jo, at man stod dels i en situation med

høj arbejdsløshed, dels i en situation, hvor folk, som havde knoklet et langt liv, skulle stå med hatten i hånden og søge invalidepension, fordi de ikke havde andre muligheder. Så fik man indført et solidarisk system, hvor vi alle sammen betaler ind til en ordning, som gør, at folk, som er slidt ned, har mulighed for at træde tilbage, når de fylder 60 år eller senere.

Det, der så er sket, er jo, at efterlønsordningen har udviklet sig, så den i dag ikke længere kun bruges af folk, som er fysisk slidt ned af hårdt fysisk arbejde på en byggeplads, eller hvad det nu måtte være, men også i stigende omfang af folk, der mentalt, psykisk er slidt op. Derfor har efterlønsordningen en lang række gode elementer i sig, som det ville være fuldstændig tåbeligt, også samfundsøkonomisk tåbeligt, at ændre. Derfor kan jeg sige, at vi fra SF's side grundlæggende er uenige i den tilgang, som Det Konservative Folkeparti har lanceret her i dag: at man skal vende tilbage til sådan en transbestemt ordning.

Det, der skete i 1998 med efterlønsordningen, var desværre, at den daværende socialdemokratisk-radikale regering, Venstre og De Konservative ændrede ordningen fra det solidariske princip over til den mere individuelle ordning. Det var den ene del. Men den anden del, som er ulykkelig, var, at man gjorde det mindre attraktivt for lavtlønnede, hårdtarbejdende og nedslidte folk at gøre brug af efterlønsordningen, hvorimod man præmierede de højtlønnede. De velstillede, som oprindeligt ikke var tiltænkt ordningen, har fået bedre forhold.

Derfor er der en vis idé i, at man tager fat om de to kernepunkter, som blev rejst af SF i valgkampen i 2001, og som også blev rejst af SF i 2005, glædeligvis tilsluttet af Socialdemokratiet, hvor – jeg havde nær sagt den daværende, det er ikke helt rigtigt – den nuværende formand for Socialdemokratiet, hr. Mogens Lykketoft, i valgkampen rejste spørgsmålet og sagde, at vi er nødt til at lave en ordning, sådan at lavtlønnede får et incitament til at tage timer, for jo flere timer de tager på arbejdsmarkedet, jo bedre liv får de selv, og jo mere gang kommer der i samfundshjulene.

Og det andet kernepunkt er, at man en gang for alle får fjernet de åbenlyst diskriminerende ordninger, der er, som reelt tvinger 60-årige over på efterløn – ordninger, som jeg er ret overbevist om er i strid med EU's ligestillingsdirektiv. Det er det direktiv, som vi selv får implementeret her i Folketinget.